

Nem eltűnés: megszólalás

VISSZHANG - LVI. évfolyam, 25. szám, 2012. június 22.

Minden udvariaskodás nélkül: örültem Bauer Tamás vitacikkének (*A „Gyurcsány-ügyről” másként, ÉS, 2012/24., jún. 15.*). Túllépve a magyar politikai életben szokásos személyközpontúságon, ő valóban *másként* érvel, és elvekre hivatkozik. Ráadásul olyan elvekre, amelyek nekem többnyire vonzóak.

Tömören: a jelenlegi parlamenti ciklusban Gyurcsány és köre, illetve a Demokratikus Koalíció az egyetlen, amelyik nem következetesen ugyan, de elvből kiáll a demokrácia képviseleti és liberális változata mellett. Valamint ez az a kör, amely elvből védelmezi a kapitalizmust, és nem tekinti azonosnak a Fidesz által bevezetett államimádó, haverista karikatúrával (*crony capitalism*) sem úgy, hogy szidja, sem úgy, hogy egyedül ezt tartja üdvösnek.

Az összes többi posztkommunista országban ez az alap. Nálunk ez a kivétel. Egy olyan, jó esetben ötszázalékos párt képviseli, amelyet a parlamenti többség – százalmas kicsinyességgel – még csak el sem ismer pártnak, és amelynek vezetőjét a négy és fél parlamenti frakcióból három és fél nem kívánatos személynek tekinti. Nem értem, Bauer Tamás miért éppen a Gyurcsány vezette DK ügyében optimista. Mint egykori SZDSZ-es képviselőnek pontos fogalmai lehetnek arról, hogy egy kis párt mennyire tudja érvényesíteni az elveit a saját politikai oldala elsöprő és nyomasztó többségével szemben. Ha pedig ennek a kis pártnak a szereplése is attól függ, hogy egyetlen ember, hívják akár Gyurcsány Ferencnek, részt vesz-e benne, akkor régen rossz.

Itt érünk a kivonulás kérdéséhez. Nem mondtam olyat, hogy „*tűnjön el*”. Éppen ellenkezőleg. Demokratikus politikai kultúrában nem szabály, hogy a politikus a végsőig aktív legyen. Politikusok elfáradnak, megbuknak, és van rá mód, hogy a tisztos megfigyelő, tanácsadó, kommentátor, *savant* szerepét vegyék föl. Gyurcsány kétszer is megbukott (volna működő képviseleti demokráciában). Nem Őszöd után és nem 2006 őszén. Hanem először 2007 végén, amikor fő gazdaságpolitikai vállalkozását, az egészségbiztosítási reformot a saját frakciója sterilizálta felismerhetetlenné s használhatatlanná. Ennek már annyi, elvégeztetett. Másodszor 2008 őszén, amikor a Kenedi János vezette szakértői bizottság jelentésének semmilyen politikai következménye nem lett, a dossziényilvánosság ügye többpárti, bürokratikus szabotázsba fulladt. Ez viszont még nem reménytelen.

Nagyon sajnálom, hogy a cikkem (*Gyurcsány Ferencnek, saját kezébe, ÉS, 2012/18., máj. 4.*) végén felsorolt kérdéseket ennyire nem értették meg a címzett eltökélt védelmezői. A kérdések olyan játszmákra vonatkoztak, amelyekben az egyik fél Gyurcsány Ferenc volt, a másik pedig biztosan vagy sejthetően az a csoport, amelyet például Tőkés Rudolf „továbbszolgáló profi nemzetbiztonságiak”-nak nevez (*Ügynökök: az egyezés ára. Hírszerző, 2008. júl. 18.*). Gyurcsány többé vagy kevésbé az összes ilyen játszmában alulmaradt. Az antikapitalista és a képviseleti demokráciát leértékelő szemléleten 2014-ig nem tud változtatni, a magyar demokrácia rejtett kórságán viszont igen, ha terít ezekről az ügyekről, és egyáltalán, a továbbszolgáló profi állambiztonságiak szerepéről. Arról, amiről a biztosan meg nem szólaló másik oldalon kívül ő, a vesztes fél tudja a legtöbbet.

Ennek valószínűleg az a feltétele, hogy piszkos eszközökkel játszó ellenfeleinek ne adjon fölösleges támadási felületeket, azaz ismerje el, hogy veszített, és vonuljon ki méltósággal. Így nem tenne mást, mint elismerné már bekövetkezett vereségeit. Viszont keveseknek adatik meg a lehetőség, hogy az igazság feltárásával, a politikai színtér átláthatóbbá tételével ekkorát javítsanak politikusi pályájuk végső mérlegén. És igen, közelebb hozhatná az Orbán-garnitúra bukását.

